

NATUURGROEP KOCKENGEN NAJAAR 2019

Foto: Hayo Baan

INHOUD

- Voorwoord
- Bermen en dijken in Kockengen
- NGK 45 jaar!
- Maatschappelijke Stagemarkt groot succes
- Naturommetje Spreeuwen ringen
- Natuurwerkdag in het Polderreservaat Kockengen
- Pindakaasboom of kansenboom
- Natuurgroep Kockengen reikt oorkonde uit
- Ooievaar en torenvalken ringen bij Natuurgroep Kockengen
- Midzomeravondwandeling door het Polderreservaat
- Zomerwerkdag
- Colofon

VOORWOORD

Het is zomer, strakblauwe lucht, de stralende zon maakt de wereld een stuk vriendelijker. Als vanzelf krullen je mondhoeken omhoog, wat is het mooi buiten. En toch kijk ik stiekem al weer uit naar november. En dan met name het eerste weekend van november want...

De werkdagen gaan weer starten! Niets fijner dan op vrijdag mijn laarzen klaar te zetten, volkorenbruin met (het liefst roomboter) oude kaas te beleggen, mijn oude kleren weer uit de kast verzamelen. En zaterdag op tijd op de fiets naar Kockengen. Door weer en wind, vanuit de Meern, door een rustig Vleuten-dorp, het Kortjaksepad, zo naar de Wagendijk, waar het zo niet nog stiller is.

Op een verloren boer na die zijn hond uitlaat op zijn akker, enigszins verbaasd opkijkend als ik voorbij fiets in werkoutfit. Laarzen, oude kleren vol met gras- en moddervlekken. De weersele-

menten op de fiets zijn fascinerend: harde wind, kou, regen. Of rustig en zacht najaarsweer. Ik geniet alleen al van de fietstocht, de stilte, de natuurelementen. Iedere keer weer anders. Ploeteren is het soms tegen de wind in. Maar wat een prachtig stukje om daar alleen te fietsen op zaterdagochtend. En dan Kockengen in te rijden en verwelkomt te worden door de NGK-maatjes, die me een dampend kopje hete koffie aanbieden, fantastisch.

En dan kunnen we beginnen met het vuur maken. Wat een feestje. Als we geluk hebben, heeft Else taart gebakken en er is in november steevast zelfgemaakte pompoensoep van Agnes, een dikke plus op zo'n dag. Wat smaakt het allemaal beter na gedane arbeid.

En moe en voldaan na een glaasje rood weer terug op de fiets. Ik hoop stilletjes op wind mee. Verlangend naar de zuurkoolstampot, die thuis gelijk de

oven in kan. Fijn dat er volgende maand weer een werkdag is.

In deze nieuwsbrief onder andere een uitnodiging voor de werkdagen. Als je in november niet kunt, dan ben je natuurlijk ook welkom op een van de andere zaterdagen. Het werkseizoen is altijd weer voorbij, voordat je er erg in hebt.

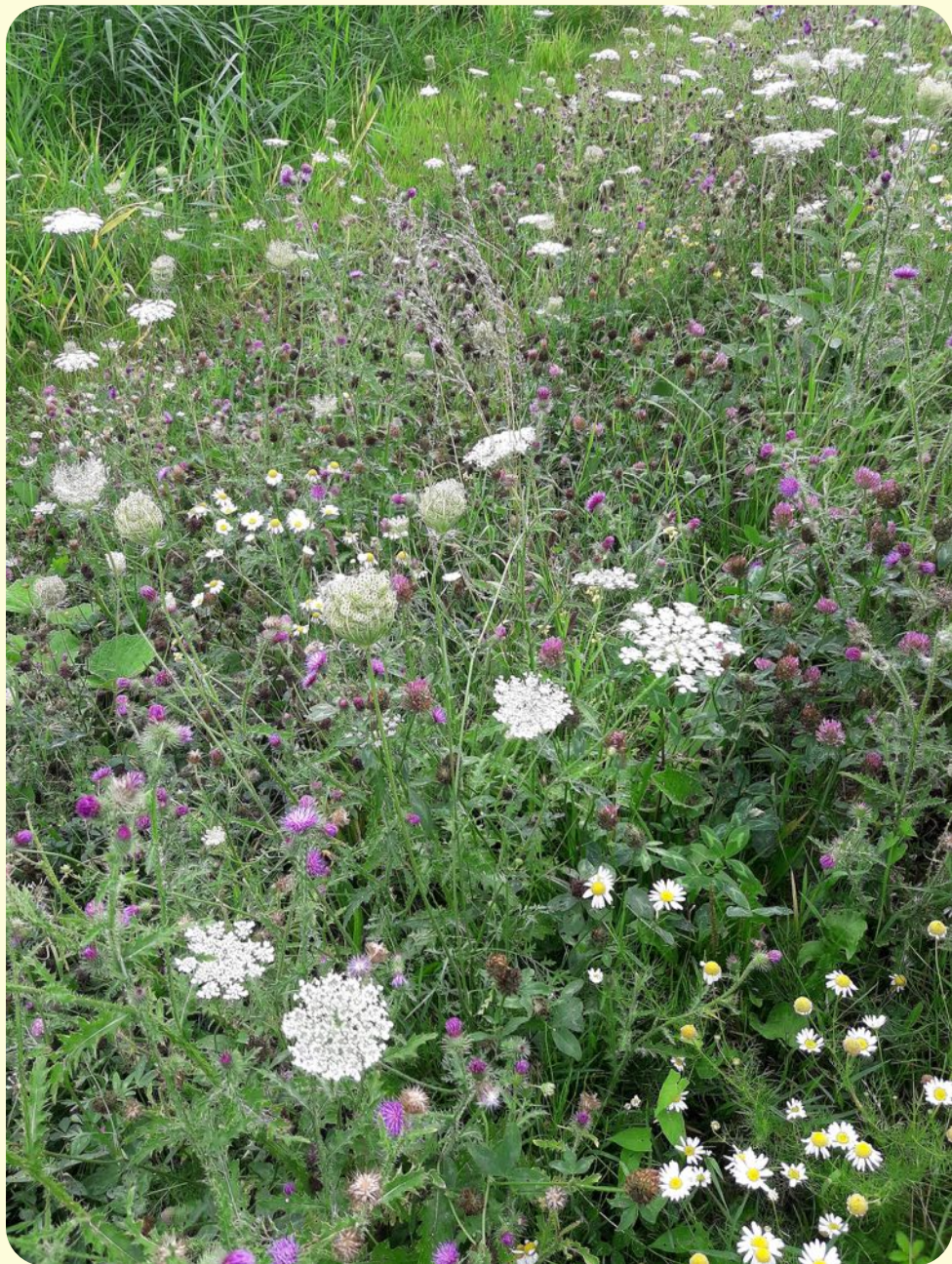
Behalve de uitnodiging is er vanzelfsprekend een hoop te lezen over het afgelopen half jaar.

Veel leesgenot, we hebben er met plezier aan gewerkt.

Mocht je zelf iets leuks hebben voor de nieuwsbrief, stuur je artikel (het liefst met foto's) naar annemieke.van.steenis@natuurgroepkockengen.nl. En wie weet zie je je bericht verschijnen in de volgende nieuwsbrief.

Fijne herfst, geniet ervan.

BERMIEN EN DIJKEN IN KOCKENGEN

Bij het beheer van dijken is er eindelijk verandering in het beheer opgetreden, o.a. de dijk langs de Heicop tussen het kerkhof en de N401.

Regelmatig is er aan het Waterschap gevraagd om met niet-agressieve grassoorten in te zaaien. Af toe hebben ze dat gedaan, maar na een jaar kregen de agressieve grassoorten toch weer de overhand.

Dit stukje dijk is nu ingezaaid met een wilde bloemenmengsel.

Het is genieten als je nu langs de dijk loopt met al die bloemen, vlinders, hommels en bijen. Hopelijk zullen er nog meer dijken volgen: ingezaaid met dit bloemenmengsel.

Ook bij de rotondes Portengen en Kortrijk tussen N401 en de parallelweg is een bloemenmengsel ingezaaid. Op de bloemen zitten daar talrijke vlinders en insecten. Als je van je fiets afstapt, kun je volop genieten van dit mooie stukje wegberm.

Tekst & Foto: Paul Vlaanderen

Traditiegetrouw vieren we de verjaardag van de Natuurgroep met een verjaardagswandeling in april. Dit jaar vierden we dat op zaterdag 20 april 2019.

aard door het polderreservaat richting de Hollandse Kade en via Teckop weer terug, waar een welverdiende koffie stond te wachten met taart! Want wie jarig is trakteert. We zijn hartelijk ontvangen in de tuin van Jos en Linda Dijkers, waar we konden genieten van gezelligheid en een prachtig uitzicht over de weilanden.

We mogen alweer 45 (spreekwoordelijke) kaarsjes uitblazen. Op deze zonovergoten dag liepen we met een kleine 20 leden een route in en rond Kockengen. Hierbij mocht het vogels kijken natuurlijk niet ontbreken. Uiter-

Tekst & Foto's: Ben van der Horst

MAATSCHAPPELIJKE STAGEMARKT GROOT SUCCES

Sinds een aantal jaren is de Natuurgroep aanwezig op de Maatschappelijke Stagemarkt, die georganiseerd wordt door de Vrijwilligerscentrale Stichtse Vecht. Scholieren van onder andere RSG Brokdele uit Breukelen voeren 20 uur vrijwilligerswerk uit bij een maatschappelijke organisatie.

Op de markt van 22 mei 2019 presenteerde een groot aantal organisaties hun werkzaamheden. 250 leerlingen met hun ouders maakten kennis en schreven zich in voor de verschillende organisaties. Als Natuurgroep proberen we de jeugd te interesseren voor de werkdagen, de excursies en de lezingen. Met foto's, gereedschap en enthousiaste verhalen hebben we de NGK gepresenteerd. Door de hoge opkomst van ouders en leerlingen en de vele enthousiaste reacties mogen we de markt als geslaagd beschouwen.

Tekst: Annemieke van Steenis
Foto's: Robert Soen

NATUURROMMETJE SPREEUWEN RINGEN

Op zaterdag 11 mei was er een ingelast natuurplek. Bij Jan de Lange op het erf hangen behoorlijk veel nestkasten voor spreeuwen. En het leek Jan een goed idee als de jonge spreeuwen geringd gingen worden en daar de jeugd bij te betrekken.

Toen de jeugdige bezoekers op het erf aankwamen stond de tafel met alle ringattributen al klaar en was overdekt met een grote parasol. Gerard legde uit waarom de jonge vogels geringd worden. De vogels kunnen op deze manier gevolgd worden, waar ze heen gaan en hoe oud ze worden. Als er een

ring afgelezen wordt, kan deze informatie doorgegeven worden.

Als eerste ging Jan de ladder op om een nestkast met jonge spreeuwen naar de ringtafel te brengen. Voorzichtig werden de jonge vogels uit de kast gehaald en in een zakje gedaan. Dan blijven ze namelijk rustig. Vervolgens werd iedere

vogel gemeten en gewogen en werden alle gegevens geregistreerd.

Onze natuurplek deelnemers vonden het allemaal prachtig en zeker als je dan zo'n jonge vogel even vast mag houden. Je kan dan heel goed zien hoe het beestje er uit ziet.

Tussendoor was er voor de deelnemers drinken en een lekker stuk cake. Aan het eind waren er zo'n 60 jonge spreeuwen geringd.

Tekst en foto's: Ben van der Horst

NATUURWERKDAG IN HET POLDERRESERVAAT KOCKENGEN

Voor inlichtingen kunt u terecht bij Ben van der Horst 06-10219862 of via e-mail ben.van.der.horst@natuurgroep-kockengen.nl

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Theo van Schie

Op zaterdag 2 november is de Landelijke Natuurwerkdag 2019. Op die dag trekken vrijwilligers op ruim 600 locaties in Nederland de natuur in om onderhoud aan het landschap uit te voeren. De Natuurgroep Kockengen organiseert dit jaar ook weer een natuurwerk-dag, dit jaar in het Polderreservaat in Kockengen. Op www.natuurwerkdag.nl vindt u meer informatie en kunt u zich aanmelden.

Het Polderreservaat is een uitgelezen locatie om deze dag te houden. Het is dicht bij de kern van Kockengen, goed te bereiken en er is veel werk te doen.

Ingrediënten om een mooie werkdag te houden.

Het doel is om wilgen te knotten bij het wilgenlaantje in het polderreservaat.

Het polderreservaat is in 1979 op initiatief van de Natuurgroep in samenwerking met de toenmalige gemeente

Kockengen aangelegd. En het is in die 40 jaar uitgegroeid tot een prachtig natuurgebiedje, waar in het voorjaar duizenden rietorchideeën bloeien. Daar-naast is het een toplocatie voor broedende zwarte sterns. Het water, dat door de rietpercelen geleid wordt, is inmiddels dusdanig schoon dat er ook zeldzame waterplanten groeien.

Kortom een waardevolle locatie om te beheren.

Op 2 november heeft u nu de gelegenheid om hier de handen uit de mouwen te steken.

Voor soep en drinken wordt gezorgd, neem zelf een lunchpakketje mee. Doe warme kleding en laarzen aan.

We starten om 09.00 uur en om 14.00 uur hopen we klaar te zijn.

De Natuurgroep Kockengen hoopt u graag op deze dag te ontmoeten

PINDAKAASBOOM OF KANSENBOOM

De Pindakaas- of Kansenboom (*Clerodendrum Trichotomum*) heet zo, om-dat het blad bij wrijven naar pindakaas ruikt en Kleros is het Griekse woord voor kans.

Deze boom komt voor in Azië en Afrika en heeft 300 soorten, waarvan er maar één soort winterhard is, namelijk de *Trichotomum*. De boom kan 7 meter hoog worden.

Er staat in Kockengen een Pindakaasboom op de Verlengde Kerkweg 3 en één in mijn tuin op Prins Bernhardweg 11, een stek gekregen van mijn tweelingbroer Loek.

De Pindakaasboom bloeit van juli tot september met wit/roze/rode bloempjes die lekker ruiken. In de winter heeft de boom blauwe besjes.

Het is een heel decoratieve boom in je tuin.

De boom laat zich makkelijk snoeien. De bloemen komen namelijk voor op de nieuwe takken, daarom bloeit deze boom laat in het seizoen.

Tekst en foto's: Paul Vlaanderen

NATUURGROEP KOCKENGEN REIKT OORKONDE UIT

Op zaterdag 20 juli had de Natuurgroep Kockengen een naturommetje voor de jeugd georganiseerd. Deze keer werden er kerkuilen geringd bij de familie Rietveld in Kortrijk. In totaal waren er 26 belangstellenden aanwezig.

Vorig jaar was er een eerste broedsel met drie jongen. Dit jaar waren er zelfs tien eieren, die allemaal uitgekomen zijn. Zaterdag 20 juli waren nog zes jonge kerkuilen in de nestkast aanwezig.

Het is namelijk vrij uniek om de kerkuilen met hun prachtige verenkleed van zo dichtbij te bewonderen.

Na het ringen kregen de makers van de nestkast een oorkonde uitgereikt namens de Natuurgroep Kockengen voor hun bijdrage aan de bescherming van de kerkuil. Opa en kleinzoon waren zichtbaar trots.

OOIEVAAR EN TORENVALKEN RINGEN BIJ NATUURGROEP KOCKENGEN

Na een op het laatste moment afgelaste ringsessie vanwege hevige regenbuien was er veel animo voor deze activiteit van de Natuurgroep Kockengen op donderdag 20 juni.

Ruim dertig aanwezigen, waaronder veel kinderen, wilden deze beleving niet missen.

Op het terrein aan de Wagendijk in Kockengen staat al enige jaren een ooievaarsnest, waar dit ooievaarspaar met succes dit jaar weer een jong weet groot te brengen.

Het zes weken oude jong werd geringd door een vrijwilliger van Stork (Stichting Ooievaars Research & Know-how).

Deze stichting doet onderzoek naar het gedrag van ooievaars. Via de melding van ringen met nummers kan men de vogels volgen op hun route. Waar vliegen ze naar toe en waar verblijven ze?

Bij het ringen vliegen de ouders van het nest en gaat het jong 'als dood' liggen. Dit is een bescherming voor overvliegende roofvogels, die alleen levend voer willen. De ooievaars ervaren geen stress.

Het aanwezige jong werd geringd, gewogen, en de poot- en snavelengte werden gemeten.

Inmiddels gaat het weer redelijk goed met de populatie ooievaars in Nederland. Enige decennia geleden waren er nog enkele paren aanwezig, inmiddels zijn er weer ca. 1100 paar.

Na het ringen van de ooievaar waren de torenvalken aan de beurt.

Hoewel het in Nederland slecht gaat met de torenvalkpopulatie zijn er in Kockengen al 70 jonge torenvalken

geteld. Van die 70 zitten er zes jongen in een torenvalkkast op het zelfde terrein als de ooievaar.

Een vrijwilliger van vogel- en ringstation De Haar was aanwezig om de jonge torenvalken te ringen. De 23 dagen oude jongen werden voorzichtig uit de nestkast gehaald. Ze werden geringd, gewogen en opgemeten.

Het jonge en oudere publiek werd enthousiast bij het zien van de jonge vogels. Vooral de jonge torenvalken met hun grote ogen zagen er wel erg schattig uit.

Tekst en foto's: Ben van der Horst

MIDZOMERAVONDWANDELING DOOR HET POLDERRESERVAAT

Op 21 juni is het midzomer. Traditioneel houdt de Natuurgroep dan een midzomeravondwandeling.

Deze keer ging de wandeling/excursie door het polderreservaat.

De gids Bram Paardenkooper kon de 26 aanwezigen boeien door te vertellen over de historie van het Polderreservaat, dat dit jaar 40 jaar bestaat. Ooit was het de bedoeling hier huizen te bouwen. Maar gelukkig kunnen we nu al heel lang genieten van dit unieke natuurgebied in Kockengen.

Verder was er aandacht voor de moerasvogels, zoals o.a. de rietzanger, karekiet en rietgors. Ook de diversiteit aan planten kwam aan de orde. De gevlekte rietorchis, de ratelaar, valeriaan en kattenstaart zijn planten die kenmerkend zijn voor dit gebied.

Uitgebreid werd stilgestaan bij de populatie zwarte sterns, die op de door de Natuurgroep uitgelegde vlotjes broeden. Op veel van de vlotjes waren twee jongen te zien. De ouders vlogen af en

aan om hun jonge kroost met insecten te voeden. Via de aanwezige telescopen konden de vlotjes met zwarte sterns van zeer dichtbij bekeken worden. Voor diverse deelnemers, waaronder een aantal kinderen, was dit een unieke belevenis.

De wandeling voerde verder langs de knotbomen die normaal gesproken door de schooljeugd geknot worden, maar door het slechte weer vorig seizoen helaas niet konden worden onderhouden.

Vervolgens werd stil gestaan bij het retentiegebied. Dit gebied ten noorden van de provinciale weg N 401 wordt ingericht als overloopgebied om in geval van nood overtollig water op te vangen. Het gebied krijgt daarbij een grote natuurwaarde. Samen met het polderreservaat en de aangrenzende rietlanden wordt dit een robuust gebied, wat interessant kan worden voor de vestiging van de roerdomp.

Daarna ging de wandeling richting Wagendijk, waar het Waterschap het plan heeft om een stalen damwand als waterkering aan te brengen. Dit is natuurlijk superlelijk en voor dieren een bijna onoverbrugbare barrière. Gelukkig mag de Natuurgroep meepraten en advies geven in alle bovengenoemde

projecten. Hierdoor wordt de damwand voorzien van zgn. FUP's, (Fauna Uittrede Plaatsen) voor grote en kleine dieren. Hierdoor kunnen kikkers, padden, ring-

slangen, vogels en ja ook reeën de overkant bereiken. De lelijkheid van de damwand wordt weggewerkt door een strook grond aan de slootkant intact te laten, waardoor hier planten kunnen groeien en de wand minder zichtbaar wordt.

Zoals je hebt kunnen lezen is het waardevol dat de Natuurgroep haar ideeën in de diverse projecten mag leveren. We worden gelukkig gezien als een betrouwbare partner en gewaardeerd voor onze bijdrage.

Na ruim twee uur kwam er een einde aan deze interessante wandeling/excursie op een wel zeer mooie midzomeravond.

Tekst en foto's: Ben van der Horst

ZOMERWERKDAG

Op 24 augustus was de zomerwerkdag. We zijn in het polderreservaat bezig geweest om de opslag van bomen en struiken uit de rietkavels te verwijderen.

Elzen en wilgen laten hun zaden rijkelijk uitwaaien over het polderreservaat. En dan ontkiemen ze ook op plaatsen, waar we dat liever niet hebben. Als we de opslag namelijk niet weghalen, dan wordt het rietperceel uiteindelijk een bosperceel. En dat gaat ten koste van de variëteit van het gebied, maar ook van de diversiteit van de populatie vogels die daar voorkomen.

Deze actie werd uitgevoerd vooraf aan het rietmaaien, zodat de maaier geen last heeft van de aanwezige stobben.

Na de koffie begonnen we met vijf personen te struinen door de dikke rietvegetatie op zoek naar de diverse opslag. Het riet was nog vochtig toen we begonnen en de zon begon al te schijnen, wat resulteerde in een zwerterige klus. De takken werden verslept naar de plek, waar we op 2 november

de eerste werkdag van het seizoen houden. Doordat het aantal bomen en struikjes meeviel, waren we na 2,5 uur al klaar. Hierna werd het lichaamsvocht weer aangevuld. Leuk om op facebook te lezen, dat je dan een bikkel genoemd wordt.

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Theo van Schie

NATUURGROEP KOCKENGEN
NAJAAR 2019

BETER LEREN FOTograFEREN?

Neem voor meer informatie en het volledige aanbod workshops eens een kijkje op zijn website: www.hayobaan.nl.

Op zoek naar manieren om je (wildlife) fotografie-vaardigheden te verbeteren? Neem dan eens deel aan een workshop van NGK lid Hayo Baan. Hij biedt diverse workshops en tours voor een gunstige prijs.

Voor natuurfotografie enthousiasten biedt hij bijvoorbeeld een dagworkshop [roofvogelfotografie](#) aan in Nederland. Ook meerdaagse workshops naar o.a. [Helgoland](#) of het [Beierse woud](#) behoren tot de mogelijkheden.

NATUURGROEP KOCKENGEN NAJAAR 2019

De jaarlijkse contributie van € 10 of de vriendenbijdrage van € 20 per jaar wordt in januari van elk jaar door de Natuurgroep automatisch van je bankrekening geïncasseerd. Daar waar dit anders afgesproken is neemt de [penningmeester](#) zelf contact met je op.

COLOFON

Voorzitter

Pieter Hielema, 0346 - 240211

pieter.hielema@natuurgroepkockengen.nl

Secretaris

Ben van der Horst, tel. 0346 – 241185,

ben.van.der.horst@natuurgroepkockengen.nl

Penningmeester

Bram Paardenkooper, tel. 0346 – 241872,

bram.paardenkooper@natuurgroepkockengen.nl

Algemeen Bestuurslid

Theo van Schie, tel. 0346 – 241060

theo.van.schie@natuurgroepkockengen.nl

Annemieke van Steenis, tel. 06 – 26630420

annemieke.van.steenis@natuurgroepkockengen.nl

NGK Nieuwsbrief

Vormgeving/Samenstelling: Hayo Baan, tel. 06 - 12308489

info@hayobaan.nl – www.hayobaan.nl

Tekstredactie: Gerard Hooijmaijers,

g.hooijmaijers@gmail.com

